

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА
„ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И
УЧЕНИЦИТЕ“

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Заниманията с науки, технологии, изкуства и спорт развиват ключови компетентности, необходими не само в образователния процес, но и в живота. За развиване на интересите и способностите на децата и учениците в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта е необходимо създаване на подходящи условия чрез оборудване и обзавеждане на съвременни кабинети за работа в различните направления.

За предоставяне на подкрепа за личностно развитие, съобразена с потребностите на децата и учениците, е предвидено и модернизиране на материалната база в Центъра за подкрепа за личностно развитие – Логопедичен център, гр. Варна.

Предоставянето на подкрепа за личностно развитие на деца и ученици със специални образователни потребности (СОП) от специалисти на специализирани обслужващи звена като регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование (РЦПППО) и Държавния логопедичен център (ДЛЦ), гр. София, съобразена с индивидуалните потребности на децата и учениците, изисква осигуряването на съвременна специализирана среда.

2. ЦЕЛИ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Националната програма е разработена в съответствие с приоритетна област 5. „Ефективно включване, трайно приобщаване и образователна интеграция“ на Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030 г.)

2.1. Цели на програмата:

- Осигуряване на условия за развитие на интересите, способностите и компетентностите на децата и учениците чрез средствата и формите на различните изкуства, науки, технологиите и спорта.
- Създаване на подходящи условия в центровете за подкрепа за личностно развитие (ЦПЛР) и в Националния дворец на децата (НДД) за насърчаване на активния начин на живот.

- Създаване на подходящи условия за откриване и развиване на умения и таланти чрез разнообразни педагогически форми и дейности по интереси.
- Създаване на подходящи условия за диагностика, рехабилитация и корекция на комуникативни нарушения на деца и ученици в Центъра за подкрепа за личностно развитие – Логопедичен център, гр. Варна.
- Създаване на условия за осигуряване на съвременна специализирана подкрепяща среда в 28-те РЦПППО и в ДЛЦ, гр. София, чрез модернизиране на материалната база – обзавеждане и оборудване на специализирани кабинети за терапия и рехабилитация на деца и ученици със СОП.
- Осигуряване на условия за равен достъп до предучилищно и училищно образование и за повишаване на качеството на образователния процес на деца и ученици със СОП чрез създадената специализирана подкрепяща среда в РЦПППО и в ДЛЦ, гр. София.

2.2. Обхват на програмата: национален.

3. БЮЖЕТ НА ПРОГРАМАТА

Общ бюджет на програмата: **1 700 000 лв.**

Модули	Средства в лв.
Модул 1 „Подкрепа на децата и учениците за работата в ЦПЛР по чл. 49, ал. 1, т. 1 и т. 3 и ал. 4 от ЗПУО – центрове за развитие на интересите, способностите, компетентностите и изявата в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта, центрове за превантивна, диагностична, рехабилитационна, корекционна и ресоциализираща работа с деца и ученици и астрономически обсерватории и планетариуми, и в НДД – специализирано обслужващо звено по чл. 50, ал. 1, т. 2 от ЗПУО“	960 000 лв.
Модул 2 „Осигуряване на съвременна специализирана среда в специализирани обслужващи звена – РЦПППО и ДЛЦ, гр. София, чрез модернизиране на материалната база за предоставяне на подкрепа за личностно развитие на деца и ученици със СОП“	– 700 000 лв. за РЦПППО - до 25 000 лв. на център; – 40 000 лв. - за ДЛЦ, гр. София
Общ размер	1 700 000 лв.

4. ДОПУСТИМИ БЕНЕФИЦИЕНТИ

Модул 1. Бенефициенти са ЦПЛР по чл. 49, ал. 1, т. 1 и т. 3 и ал. 4 от ЗПУО – центрове за развитие на интересите, способностите, компетентностите и изявата в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта, центрове за превантивна, диагностична, рехабилитационна, корекционна и ресоциализираща работа с деца и ученици; астрономически обсерватории и планетариуми; НДД – специализирано обслужващо звено по чл. 50, ал. 1, т. 2 от ЗПУО.

По Модул 2. допустими бенефициенти са 28-те РЦПППО и ДЛЦ, гр. София – специализирани обслужващи звена по чл. 50, ал. 1, т. 3 и 5 от ЗПУО.

5. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

По Модул 1: Изграждане на съвременни кабинети за работа на децата и учениците в различни направления – науки, технологии, изкуства, спорт, както и за логопедична работа.

По Модул 2: Изграждане на съвременни специализирани кабинети за терапия и рехабилитация на деца и ученици със СОП.

6. РАЗХОДИ, ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ И ЕТАПИ НА ФИНАНСИРАНЕ

6.1. Допустими разходи по Модул 1 са за:

По Модул 1 се финансират обзавеждането и оборудването на специализиран кабинет за работа с деца и ученици в различни направления – науки, технологии, изкуства, спорт, както и за логопедична работа, което включва:

- обзавеждане на специализиран кабинет – маси, столове, шкафове, дивани и др.;
- оборудване на специализиран кабинет – закупуване на техника, мултифункционални устройства, софтуерни продукти, пособия, озвучителна техника; специализирани уреди, апаратура, сценични тоалети, инструменти, дидактически материали, консумативи, литература и др.;
- осигуряване на консумативи и материали, необходими за направленията – науки, технологии, изкуства, спорт, и за логопедичната работа.

6.2. Допустимо финансиране по Модул 1:

Максималната стойност на финансиране от държавния бюджет за един проект – **25 000 лв.**

Конкретната стойност за финансиране на един ЦПЛР по чл. 49, ал. 1, т. 1 и т. 3 и ал. 4 от ЗПУО и НДД се определя от попълнения във формуляра за участие бюджет.

Не се допуска финансиране за оборудване и обзавеждане на кабинети, които вече са оборудвани и обзаведени при реализирането на модула през предходните две години – 2020 г. и 2021 г.

6.3. Етапи на финансиране по Модул 1:

Финансирането ще се извършва еднократно след утвърждаване от министъра на образованието и науката на списъка с класираните ЦПЛР по чл. 49, ал. 1, т. 1 и т. 3 и ал. 4 от ЗПУО и НДД.

Предоставените финансови средства за Модул 1 следва да бъдат усвоени до **31.12.2022 година.**

6.4. Допустими разходи по Модул 2 са за:

По Модул 2 се финансират обзавеждането и оборудването на съвременни специализирани кабинети за терапия и рехабилитация на деца и ученици със СОП, което включва:

- закупуване на специализирани уреди, апаратура, техника, устройства, софтуерни продукти, дидактически материали, пособия, консумативи и др. за обезпечаване на дейностите за терапевтична и рехабилитационна работа в специализираните кабинети с цел осигуряване на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със СОП.

6.5. Допустимо финансиране по Модул 2:

Максималната стойност за финансиране от държавния бюджет за един проект на РЦПППО – **25 000 лева**, а за ДЛЦ, гр. София – **40 000 лева.**

Конкретната стойност за финансиране на един РЦПППО и на ДЛЦ се определя от попълнения във формуляра за участие бюджет.

6.6. Етапи на финансиране по Модул 2:

Финансирането ще се извършва еднократно след утвърждаване от министъра на образованието и науката на списъка с класираните РЦПППО и ДЛЦ, гр. София.

Предоставените финансови средства за Модул 2. следва да бъдат усвоени до **31.12.2022 година.**

7. СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ – 31.12.2022 г.

8. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

8.1. Очаквани резултати:

- осигурени условия за личностно развитие на децата и учениците чрез оборудвани и обзаведени съвременни кабинети по предложените направления и области;
- засилен интерес от страна на деца и ученици, родители и ръководства на ЦПЛР за работа в кабинет от избрано направление;
- повишена култура на подрастващите в различни направления и насърчен интерес за съхраняване и утвърждаване на културните ценности;
- осигурени условия за диагностика, рехабилитация и корекция на комуникативни нарушения;
- създадени условия за осигуряване на съвременна специализирана подкрепяща среда в 28-те РЦПППО и в ДЛЦ, гр. София, чрез модернизиране на материалната база – обзавеждане и оборудване на специализирани кабинети за терапия и рехабилитация на деца и ученици със СОП;
- осигурени условия за равен достъп до предучилищно и училищно образование и за повишаване на качеството на образователния процес на деца и ученици със СОП чрез създадената специализирана подкрепяща среда в РЦПППО и в ДЛЦ, гр. София.

8.2. Показатели за изпълнение:

- Брой ЦПЛР по чл. 49, ал. 1, т. 1 и т. 3 и ал. 4 от ЗПУО и НДД, в които са обзаведени и оборудвани кабинети за организирани занимания на децата и учениците и за логопедична работа – 38;
- Брой деца и ученици, които ще ползват кабинета/ите от определеното направление в ЦПЛР и НДД – 2000;
- Брой специализирани обслужващи звена, в които са оборудвани специализирани кабинети: 28 РЦПППО и 1 ДЛЦ, гр. София;
- Брой деца и ученици със СОП с осигурена подкрепа за личностно развитие чрез специализираните кабинети, оборудвани по Модул 2 – най-малко 5000.

9. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСИРАНЕТО

9.1. Документи за кандидатстване по Модул 1:

1. Придружително писмо от директора на ЦПЛР и НДД;
2. Формуляр за кандидатстване (образецът на формуляра се публикува на електронната страница на МОН в 10-дневен срок след одобряването на програмата от Министерския съвет), който съдържа:

- Информация за кандидатстващия център по чл. 49, ал. 1, т. 1 и т. 3 и ал. 4 и НДД;
  - Цели;
  - Очаквани резултати и индикатори за изпълнение;
  - Описание на помещението, което ще бъде обзаведено и оборудвано по модула за провеждане на занимания в избраното направление и за логопедична работа с деца и ученици, и на мотивите за избора на кабинет;
  - Описание на предвидените за закупуване по модула артикули за обзавеждане, техника, мултифункционални устройства, софтуерни продукти, пособия, озвучителна техника; специализирани уреди, апаратура, сценични тоалети, инструменти, дидактически материали, консумативи, литература и др. за специализирания кабинет и на мотивите за избора им;
  - Седмично разписание на заниманията на всяка група, която ще провежда заниманията в кабинета;
  - Участници – брой деца и ученици, които ще ползват кабинета в избраното направление и екип за изпълнение на модула от програмата в ЦПЛР;
  - Финансов план/бюджет;
3. Решение на педагогическия съвет за кандидатстване на ЦПЛР по чл. 49, ал. 1, т. 1 и т. 3 и ал. 4 и НДД по националната програма;
  4. Декларация за липса на двойно финансиране по т. 13.2. (по образец).

9.2. Изисквания към проектните предложения и срок за подаване на проектните предложения по Модул 1:

Всяко ЦПЛР по чл. 49, ал. 1, т. 1 и т. 3 и ал. 4 и НДД може да кандидатства само с един проект по модула.

Условие за кандидатстване е осигуряването в ЦПЛР и НДД на стая, която да бъде оборудвана и обзаведена със средствата по модула като кабинет в избрано направление.

Придружителното писмо, формулярът за кандидатстване, решението на педагогическия съвет, декларацията за кандидатстване по модула от националната програма се изпращат в дирекция „Приобщаващо образование“, МОН, в срок до 30 (тридесет) календарни дни след датата на одобрението на програмата от Министерския съвет.

9.3. Документи за кандидатстване по Модул 2:

1. Придружително писмо от директора на РЦПППО и от директора на ДЛЦ, гр. София;

2. Формуляр за кандидатстване (образецът на формуляра се публикува на електронната страница на МОН в 10-дневен срок след одобряването на програмата от Министерския съвет), който съдържа:

- Информация за кандидатстващия център;
- Обосновка на проекта;
- Основни цели;
- Очаквани резултати;
- Описание на специализирания кабинет/специализираните кабинети, който/които ще се оборудват по модула за провеждане на терапевтични и рехабилитационни дейности с децата и учениците със СОП и на мотивите за избора на кабинета/кабинетите;
- Описание на предвидените за закупуване по модула специализирани уреди, апаратура, техника, устройства, софтуерни продукти, дидактически материали, пособия, консумативи и др. за специализирания кабинет/специализираните кабинети и на мотивите за избора им;
- Описание на терапевтичните и рехабилитационните дейности за подкрепа за личностно развитие в специализираните кабинети и на седмичното разписание на тези дейности;
- Участници – брой деца и ученици със СОП, които ще бъдат подкрепени в специализираните кабинети, и екип за изпълнение на проекта в центъра;
- Определяне на индикатори за изпълнение на проекта;
- Ресурси за реализиране на проекта;
- Финансов план/бюджет.

3. Решение на педагогическия съвет за кандидатстване на центъра по модула от националната програма.

4. Декларация за липса на двойно финансиране по т. 13.2. (по образец).

9.4. Изисквания към проектните предложения и срок за подаване на проектните предложения по Модул 2:

Всеки РЦПППО, както и ДЛЦ, гр. София, може да кандидатства само с един проект по модула.

Условие за кандидатстване е наличието на обособени помещения за специализирани кабинети за терапия и рехабилитация на деца и ученици със СОП.

Придружителното писмо, формулярът за кандидатстване, решението на педагогическия съвет и декларацията за кандидатстване по модула на националната

програма се изпращат на хартиен носител в МОН, дирекция „Приобщаващо образование“, в срок до 30 (тридесет) календарни дни след датата на одобрението на програмата от Министерския съвет.

10. ПРОЦЕДУРА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ НА ИЗИСКУЕМИТЕ ДОКУМЕНТИ НА БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

10.1. Разглеждане и оценяване на документите по Модул 1:

Оценяването се извършва от комисия, определена със заповед на министъра на образованието и науката, която разглежда, оценява и класира проектите в срок до 60 дни след крайната дата за приемането на проектните предложения.

Класирането на проектните предложения се извършва в низходящ ред според получените при оценяването точки.

Финансират се проектните предложения само на класираните ЦПЛР и НДД съгласно утвърден от министъра на образованието и науката списък.

Размерът на средствата, който се предоставя на съответното ЦПЛР, не може да превишава посочената обща сума на бюджета от проектното му предложение.

10.2. Критерии за оценка на проектните предложения по Модул 1:

- Административно съответствие за пълно и точно попълване на формуляра – 20 точки, при непълна документация – 0 точки;
- Съответствие между цели, дейности и очаквани резултати – до 20 точки;
- Целесъобразно разпределение на заявените средства по бюджетни дейности – до 30 точки;
- Целесъобразност на предвидените за закупуване по модула артикули за обзавеждане, техника, мултифункционални устройства, софтуерни продукти, пособия, озвучителна техника; специализирани уреди, апаратура, сценични тоалети, инструменти, дидактически материали, консумативи, литература и др. за специализирания кабинет – до 30 точки.

Максималният брой точки е 100.

10.3. Разглеждане и оценяване на документите по Модул 2:

Оценяването се извършва от комисия, определена със заповед на министъра на образованието и науката, която разглежда, оценява и класира проектите в срок до 60 (шестдесет) дни след крайната дата за приемането на проектните предложения.

Класирането на проектните предложения се извършва в низходящ ред според получените при оценяването точки. По модула ще бъдат финансирани проектни

предложения, които са оценени от комисията, определена със заповед на министъра на образованието и науката, с минимум 80 точки.

Финансират се проектните предложения само на класираните РЦПППО и ДЛЦ, гр. София, съгласно утвърден от министъра на образованието и науката списък.

Размерът на средствата, които се предоставя на класираните РЦПППО, както и на ДЛЦ, гр. София, не може да превишава посочената обща сума на бюджета от проектните им предложения.

10.4. Критерии за оценка на проектните предложения по Модул 2:

- Административно съответствие за пълно и точно попълване на формуляра – 10 точки, при непълна документация – 0 точки;
- Съответствие между цели, дейности и очаквани резултати – до 20 точки;
- Целесъобразно разпределение на заявените средства по дейности – до 20 точки;
- Целесъобразност и съответствие на закупените по модула специализирани уреди, апаратура, техника, устройства, софтуерни продукти, дидактически материали, пособия, консумативи и др. с функциите на специализирания кабинет/специализираните кабинети – до 50 точки.

Максималният брой точки е 100.

11. ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ОТ БЕНЕФИЦИЕНТИТЕ

Институциите, получили финансиране по програмата, представят в Министерството на образованието и науката отчет за изразходваните средства в срок до 31.01.2023 г. Министерството на образованието и науката изготвя обобщен отчет за двата модула от програмата. Отчетът се публикува на електронната страница на Министерството на образованието и науката като част от общия отчет по националните програми.

12. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

12.1. По Модул 1

Мониторингът по **Модул 1** се осъществява чрез проверки на място в ЦПЛР по чл. 49, ал. 1, т. 1 и т. 3 и ал. 4 от ЗПУО и в НДД, получили финансиране, от комисия от МОН и/или от РУО.

Мониторингът включва проверка на:

- Проектната документация на съответния център;
- Разходооправдателните документи съобразно заявените бюджетни дейности в проектното предложение и реално закупените обзавеждане и оборудване, сценични тоалети, инструменти, материали, литература и консумативи;
- Съответствие между заявените обзавеждане и оборудване, сценични тоалети, инструменти, материали, литература и консумативи и наличните в ЦПЛР и в НДД и в кабинета от избраното направление.
- Съответствие между заявения график за часовете за дейности в направлениата (науки, изкуства, технологии, спорт, логопедична дейност) и реално реализираните такива.

Закупеното по проекта обзавеждане и оборудване, сценични тоалети, инструменти, материали, литература и консумативи следва да бъдат маркирани с цел идентифициране на закупуването им по националната програма.

Средствата за мониторинг са в размер до 1000 лв. и са част от бюджета на националната програма. Сред приключване на оценяването и класирането на постъпилите проектни предложения от ЦПЛР и НДД се извършва анализ.

Резултатите от мониторинга се отразяват в доклад до министъра на образованието и науката.

В случай на епидемична обстановка в страната мониторингът може да се извърши и от разстояние в електронна среда.

12.2. По Модул 2:

Мониторингът по **Модул 2** се осъществява чрез проверки на място в регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование и в Държавния логопедичен център, гр. София, получили финансиране, от комисия от МОН и/или от РУО.

Мониторингът включва проверка на:

- Проектната документация на регионалния център за подкрепа на приобщаващото образование и на ДЦЛ, гр. София, във връзка с участието им в модула по програмата;
- Разходооправдателните документи съобразно заявените бюджетни дейности в проектните предложения.

Средствата за мониторинг са в размер до 1000 лв. и са част от бюджета на националната програма. Сред приключване на оценяването и класирането на

постъпилите проектни предложения от РЦПППО и ДЛЦ, гр. София, се извършва анализ.

Резултатите от мониторинга се отразяват в доклад до министъра на образованието и науката.

В случай на епидемична обстановка в страната мониторингът може да се извърши и от разстояние в електронна среда.

13. ДЕМАРКАЦИЯ И ДОПЪЛНЯЕМОСТ С ДРУГИ НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ ИЛИ ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИ ИЛИ ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

13.1. Дейностите и средствата по националната програма не могат да дублират дейности и средства с еднакво предназначение по други национални програми за развитие на образованието, друго национално финансиране, фондовете на Европейския съюз, както и други донорски програми, което се декларира от съответния бенефициент, подал проектно предложение/искане за финансиране.

13.2. Декларацията по т. 13.1. е задължителна и следва да съдържа следния текст: „Декларирам, че дейностите, за които кандидатствам, не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема или процедура от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма“.